

Denne tekst tjener udelukkende som dokumentationsværktøj og har ingen retsvirkning. EU's institutioner påtager sig intet ansvar for dens indhold. De autentiske udgaver af de relevante retsakter, inklusive deres betragtninger, er offentliggjort i den Europæiske Unions Tidende og kan findes i EUR-Lex. Disse officielle tekster er tilgængelige direkte via linkene i dette dokument

► **B**

RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1/2003

af 16. december 2002

om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82

(EØS-relevant tekst)

(EUT L 1 af 4.1.2003, s. 1)

Ændret ved:

		Tidende		
		nr.	side	dato
► <u>M1</u>	Rådets forordning (EF) nr. 411/2004 af 26. februar 2004	L 68	1	6.3.2004
► <u>M2</u>	Rådets forordning (EF) nr. 1419/2006 af 25. september 2006	L 269	1	28.9.2006
► <u>M3</u>	Rådets forordning (EF) nr. 169/2009 af 26. februar 2009	L 61	1	5.3.2009
► <u>M4</u>	Rådets forordning (EF) nr. 246/2009 af 26. februar 2009	L 79	1	25.3.2009
► <u>M5</u>	Rådets forordning (EF) nr. 487/2009 af 25. maj 2009	L 148	1	11.6.2009

RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1/2003

af 16. december 2002

om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82

(EØS-relevant tekst)

KAPITEL I

PRINCIPPER

Artikel 1

Anvendelse af traktatens artikel 81 og 82

1. Aftaler, vedtagelser og samordnet praksis, som omfattes af forbuddet i traktatens artikel 81, stk. 1, og som ikke opfylder betingelserne i artikel 81, stk. 3, er forbudt, uden at det er nødvendigt at træffe nogen forudgående beslutning derom.

2. Aftaler, vedtagelser og samordnet praksis, som omfattes af forbuddet i traktatens artikel 81, stk. 1, og som opfylder betingelserne i artikel 81, stk. 3, er ikke forbudt, uden at det er nødvendigt at træffe nogen forudgående beslutning derom.

3. Misbrug af en dominerende stilling som omhandlet i traktatens artikel 82 er forbudt, uden at det er nødvendigt at træffe nogen forudgående beslutning derom.

Artikel 2

Bevisbyrde

I samtlige medlemsstaters og Fællesskabets procedurer vedrørende anvendelsen af traktatens artikel 81 og 82 påhviler bevisbyrden for overtrædelse af traktatens artikel 81, stk. 1, eller artikel 82 den part eller myndighed, der gør overtrædelsen gældende. Bevisbyrden for, at betingelserne i traktatens artikel 81, stk. 3, er opfyldt, påhviler de virksomheder og virksomhedssammenslutninger, der påberåber sig denne bestemmelse.

Artikel 3

Forholdet mellem traktatens artikel 81 og 82 og medlemsstaternes konkurrenceret

1. Når medlemsstaternes konkurrencemyndigheder eller domstole anvender national konkurrenceret på aftaler, vedtagelser inden for virksomhedssammenslutninger og samordnet praksis, som omhandlet i traktatens artikel 81, stk. 1, som kan påvirke samhandelen mellem medlemsstater, som omhandlet i den nævnte artikel, skal de ligeledes anvende traktatens artikel 81 på sådanne aftaler, vedtagelser og samordnet praksis. Når medlemsstaternes konkurrencemyndigheder eller domstole anvender national konkurrenceret på misbrug, der er forbudt i henhold til traktatens artikel 82, skal de også anvende traktatens artikel 82.

▼B

2. Anvendelsen af national konkurrenceret må ikke føre til forbud mod aftaler, vedtagelser inden for virksomhedssammenslutninger og samordnet praksis, som kan påvirke samhandelen mellem medlemsstater, men som ikke begrænser konkurrencen som omhandlet i traktatens artikel 81, stk. 1, eller som opfylder betingelserne i traktatens artikel 81, stk. 3, eller som er omfattet af en forordning med henblik på anvendelse af traktatens artikel 81, stk. 3. Medlemsstaterne er ikke efter denne forordning afskåret fra at vedtage en mere restriktiv national lovgivning, der forbyder eller sanktionerer ensidig adfærd fra virksomheders side, og at anvende den på deres område.

3. Med forbehold af de almindelige principper og andre bestemmelser i fællesskabsretten finder stk. 1 og 2 ikke anvendelse, når konkurrencemyndigheder og domstole i medlemsstaterne anvender national fusionskontrollovgivning, og de udelukker heller ikke anvendelse af bestemmelser i national lovgivning, der i hovedsagen forfølger et andet mål end det, der forfølges i traktatens artikel 81 og 82.

KAPITEL II

KOMPETENCE*Artikel 4***Kommissionens kompetence**

Med hensyn til anvendelsen af traktatens artikel 81 og 82 har Kommissionen de i denne forordning fastsatte beføjelser.

*Artikel 5***De nationale konkurrencemyndigheders kompetence**

Medlemsstaternes konkurrencemyndigheder er beføjede til at anvende traktatens artikel 81 og 82 i konkrete sager. I denne forbindelse kan de enten på eget initiativ eller på grundlag af en klage vedtage følgende beslutninger:

- påbyde at en overtrædelse skal bringes til ophør
- træffe foreløbige forholdsregler
- acceptere tilsagn
- pålægge bøder, tvangsbøder eller andre former for sanktioner, der er fastsat i deres nationale ret.

Når det på grundlag af de oplysninger, de er i besiddelse af, følger, at betingelserne for et forbud ikke er opfyldt, kan de tillige beslutte, at der ikke er nogen grund til, at de griber ind.

*Artikel 6***De nationale domstoles kompetence**

De nationale domstole har kompetence til at anvende traktatens artikel 81 og 82.

KAPITEL III

KOMMISSIONENS BESLUTNINGER

*Artikel 7***Konstatering og standsning af overtrædelser**

1. Hvis Kommissionen på grundlag af en klage eller på eget initiativ konstaterer, at traktatens artikel 81 eller 82 er overtrådt, kan den ved en beslutning pålægge de deltagende virksomheder eller virksomhedssammenslutninger at bringe den pågældende overtrædelse til ophør. I denne forbindelse kan den pålægge dem enhver forpligtelse af adfærdsregulerende eller strukturel karakter, der står i passende forhold til overtrædelsen, og som er nødvendig for effektivt at bringe overtrædelsen til ophør. Strukturelle foranstaltninger kan kun pålægges, såfremt der ikke forefindes ligeså effektive adfærdsregulerende foranstaltninger, eller såfremt en ligeså effektiv adfærdsregulerende foranstaltning, ville være mere byrdefuld for den pågældende virksomhed end en strukturel foranstaltning. Når Kommissionen har en berettiget interesse deri, kan den endvidere fastslå, at der tidligere forelå en overtrædelse, som er bragt til ophør.

2. Fysiske eller juridiske personer, der kan godtgøre en berettiget interesse, og medlemsstaterne er berettiget til at indgive klage som omhandlet i stk. 1.

*Artikel 8***Foreløbige forholdsregler**

1. I hastetilfælde, hvor der er risiko for alvorlig og ubodelig skade på konkurrencen, kan Kommissionen på eget initiativ træffe beslutning om foreløbige forholdsregler, hvis der umiddelbart set foreligger en overtrædelse.

2. En beslutning i henhold til stk. 1 gælder i et bestemt tidsrum og kan fornyes, i det omfang det er nødvendigt og hensigtsmæssigt.

*Artikel 9***Tilsagn**

1. Når Kommissionen agter at vedtage en beslutning, hvorefter en overtrædelse kræves bragt til ophør, og de deltagende virksomheder tilbyder at afgive tilsagn, der imødekommer de betænkeligheder, som Kommissionen har, og som den har underrettet de pågældende virksomheder om i sin foreløbige vurdering, kan Kommissionen ved beslutning gøre disse tilsagn bindende for virksomhederne. En sådan beslutning kan vedtages for en bestemt periode, og i beslutningen konkluderes det, at der ikke længere er grund til, at Kommissionen griber ind.

2. Kommissionen kan efter anmodning eller på eget initiativ genåbne proceduren:

- a) hvis de faktiske forhold ændrer sig med hensyn til et punkt, der var væsentligt for beslutningen
- b) hvis de deltagende virksomheder handler i strid med deres tilsagn, eller
- c) hvis beslutningen bygger på ufuldstændige, urigtige eller forvanskede oplysninger fra parterne.

▼B*Artikel 10***Uanvendelighed**

Når almene fællesskabsinteresser i forbindelse med anvendelsen af traktatens artikel 81 og 82 kræver det, kan Kommissionen på eget initiativ vedtage en beslutning om, at artikel 81 ikke finder anvendelse på en aftale, en vedtagelse inden for en virksomhedssammenslutning eller en samordnet praksis, enten fordi betingelserne i traktatens artikel 81, stk. 1, ikke er opfyldt, eller fordi betingelserne i traktatens artikel 81, stk. 3, er opfyldt.

Kommissionen kan vedtage en tilsvarende beslutning med hensyn til traktatens artikel 82.

KAPITEL IV

SAMARBEJDE*Artikel 11***Samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder**

1. Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder anvender Fællesskabets konkurrenceregler i nært samarbejde.

2. Kommissionen forelægger medlemsstaternes konkurrencemyndigheder en kopi af de vigtigste dokumenter, den har indsamlet med henblik på anvendelsen af artikel 7, 8, 9 og 10 samt artikel 29, stk. 1. Efter anmodning fra en medlemsstats konkurrencemyndighed forelægger Kommissionen denne en kopi af andre eksisterende dokumenter, der er nødvendige for at vurdere sagen.

3. Når medlemsstaternes konkurrencemyndigheder anvender traktatens artikel 81 eller 82, giver de Kommissionen skriftlig underretning derom, inden eller umiddelbart efter at de har foretaget det første formelle efterforskningskridt. Denne information kan også stilles til rådighed for konkurrencemyndighederne i de øvrige medlemsstater.

4. Senest 30 dage inden vedtagelsen af en beslutning, hvorved en overtrædelse kræves bragt til ophør, tilsagn accepteres eller en gruppefritagelse inddrages, underretter medlemsstaternes konkurrencemyndigheder Kommissionen. I den forbindelse forelægger de Kommissionen en sagsfremstilling, den påtænkte beslutning, eller hvis en sådan ikke foreligger, ethvert andet dokument med oplysninger om den foreslåede fremgangsmåde. Dette kan også gøres tilgængeligt for de øvrige medlemsstaters konkurrencemyndigheder. Efter anmodning fra Kommissionen stiller den sagsbehandlende konkurrencemyndighed til Kommissionens rådighed andre dokumenter i dens besiddelse som er nødvendige for at vurdere sagen. De oplysninger, der videregives til Kommissionen, kan stilles til rådighed for konkurrencemyndighederne i de øvrige medlemsstater. De nationale konkurrencemyndigheder kan også indbyrdes udveksle oplysninger, der er nødvendige for vurderingen af en sag, de behandler i henhold til traktatens artikel 81 eller 82.

5. Medlemsstaternes konkurrencemyndigheder kan rådføre sig med Kommissionen om enhver sag vedrørende anvendelsen af fællesskabsretten.

▼B

6. Når Kommissionen indleder en procedure med henblik på vedtagelse af en beslutning i henhold til kapitel III, mister medlemsstaternes konkurrencemyndigheder deres kompetence til at anvende traktatens artikel 81 og 82. Er en medlemsstats konkurrencemyndighed allerede ved at behandle en sag, indleder Kommissionen først en procedure efter at have rådført sig med den nationale konkurrencemyndighed.

*Artikel 12***Udveksling af oplysninger**

1. Med henblik på anvendelsen af traktatens artikel 81 og 82 har Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder beføjelse til at udveksle alle faktiske eller retlige oplysninger, herunder fortrolige oplysninger, og benytte dem som bevismateriale.

2. De udvekslede oplysninger må kun anvendes med henblik på anvendelsen af traktatens artikel 81 eller 82 og i forbindelse med den sag, med henblik på hvilken oplysningerne blev indhentet af den videregivende myndighed. Hvis national konkurrenceret anvendes i samme sag og parallelt med Fællesskabets konkurrenceret og ikke fører til et andet resultat, kan oplysninger, der udveksles i henhold til denne artikel, dog også indgå i anvendelsen af national konkurrenceret.

3. Oplysninger, der er udvekslet i henhold til stk. 1, må kun anvendes som bevismateriale med henblik på at pålægge fysiske personer sanktioner

— såfremt den lovgivning, der gælder for den videregivende myndighed, hjemler lignende sanktioner i forbindelse med overtrædelse af traktatens artikel 81 eller 82, eller, i mangel heraf

— såfremt oplysningerne er indsamlet på en måde, der sikrer samme beskyttelsesniveau for så vidt angår fysiske personers ret til forsvar, som det, der er foreskrevet i den modtagende myndigheds nationale lovgivning. I dette tilfælde kan de udvekslede oplysninger imidlertid ikke anvendes af den modtagende myndighed til idømmelse af frihedsstraf.

*Artikel 13***Midlertidig eller endelig indstilling af proceduren**

1. Når konkurrencemyndighederne i to eller flere medlemsstater modtager en klage eller indleder en procedure på eget initiativ i henhold til traktatens artikel 81 eller 82 med hensyn til en og samme aftale, vedtagelse inden for en virksomhedssammenslutning eller praksis, udgør den omstændighed, at en myndighed behandler sagen, en tilstrækkelig grund for de øvrige myndigheder til at suspendere deres procedure eller afvise klagen. Kommissionen kan ligeledes afvise en klage med den begrundelse, at den behandles af en af medlemsstaternes konkurrencemyndigheder.

2. Når en national konkurrencemyndighed eller Kommissionen modtager en klage over en aftale, vedtagelse inden for en virksomhedssammenslutning eller praksis, der i forvejen er behandlet af en anden konkurrencemyndighed, kan den afvise klagen.

▼B*Artikel 14***Det rådgivende udvalg**

1. Kommissionen hører et rådgivende udvalg for kartel- og monopolspørgsmål, inden der vedtages en beslutning i henhold til artikel 7, 8, 9, 10 og 23, artikel 24, stk. 2, samt artikel 29, stk. 1.
2. Det rådgivende udvalg er med henblik på drøftelse af konkrete sager sammensat af repræsentanter for medlemsstaternes konkurrencemyndigheder. Der kan udpeges en yderligere repræsentant for medlemsstaterne med kompetence i konkurrencespørgsmål til at deltage i møder, hvor der drøftes andre spørgsmål end konkrete sager. Repræsentanterne kan ved forfald afløses af andre repræsentanter.
3. Høringen kan finde sted på et møde, som Kommissionen indkalder til og er formand for, og som tidligst afholdes 14 dage efter, at indkaldelsen samt en sagsfremstilling med angivelse af de vigtigste dokumenter og et foreløbigt beslutningsforslag er fremsendt. For så vidt angår beslutninger i henhold til artikel 8 kan mødet afholdes syv dage efter fremsendelsen af den dispositive del af et beslutningsforslag. Hvis Kommissionen fremsender en mødeindkaldelse med en kortere frist end angivet ovenfor, kan mødet finde sted på den foreslåede dato, hvis ingen af medlemsstaterne gør indvendinger. Det rådgivende udvalg afgiver skriftlig udtalelse om Kommissionens foreløbige beslutningsforslag. Det kan afgive udtalelse, selv om nogle af udvalgets medlemmer eller deres stedfortrædere ikke er til stede. De holdninger, der er angivet i udtalelsen, skal efter anmodning fra et eller flere medlemmer begrundes.
4. Høringen kan ligeledes ske ved skriftlig procedure. Hvis en medlemsstat anmoder derom, skal Kommissionen dog indkalde til et møde. I tilfælde af skriftlig procedure fastsætter Kommissionen en frist på mindst 14 dage, inden for hvilken medlemsstaterne kan fremsætte bemærkninger, der skal tilsendes alle de øvrige medlemsstater. Hvis der skal træffes beslutninger i henhold til artikel 8, ændres fristen på 14 dage til syv dage. Hvis Kommissionen fastsætter en tidsfrist for den skriftlige procedure, som er kortere end ovennævnte, finder den foreslåede frist anvendelse, hvis ingen af medlemsstaterne gør indvendinger.
5. Kommissionen tager størst muligt hensyn til udtalelsen fra det rådgivende udvalg. Den underretter udvalget om, hvorledes den har taget hensyn til udtalelsen.
6. Når det rådgivende udvalg afgiver en skriftlig udtalelse, vedlægges denne udtalelse beslutningsforslaget som bilag. Hvis det rådgivende udvalg anbefaler, at udtalelsen offentliggøres, foretager Kommissionen denne offentliggørelse under hensyn til virksomhedernes berettigede interesse i, at deres forretningshemmeligheder ikke afsløres.
7. Kommissionen sætter på anmodning fra en national konkurrencemyndighed sager, der behandles i henhold til traktatens artikel 81 eller 82 af en konkurrencemyndigheder i en medlemsstat, på dagsordenen for det rådgivende udvalgs møde. Kommissionen kan også gøre dette på eget initiativ. I begge tilfælde underretter Kommissionen forinden den pågældende konkurrencemyndighed herom.

▼B

En national konkurrencemyndighed kan navnlig fremsætte sådan anmodning, når det drejer sig om en sag, hvor Kommissionen agter at indlede en procedure i medfør af artikel 11, stk. 6.

Det rådgivende udvalg afgiver ikke udtalelse om sager, som medlemsstaternes myndigheder behandler. Det rådgivende udvalg kan også drøfte generelle spørgsmål vedrørende EF's konkurrencelovgivning.

*Artikel 15***Samarbejde med de nationale domstole**

1. I forbindelse med sager i henhold til traktatens artikel 81 eller 82 kan medlemsstaternes domstole anmode Kommissionen om at få tilsendt oplysninger, som den er i besiddelse af, eller udtalelser om spørgsmål vedrørende anvendelsen af Fællesskabets konkurrenceregler.

2. Medlemsstaterne sender Kommissionen en kopi af de skriftlige domme, som de nationale domstole har afsagt i spørgsmål vedrørende anvendelsen af traktatens artikel 81 eller 82. En sådan kopi skal fremsendes uden ophold efter, at den fulde dom er forkyndt for parterne i skriftlig form.

3. Medlemsstaternes konkurrencemyndigheder kan på eget initiativ afgive skriftlige indlæg for de nationale domstole i deres respektive medlemsstater vedrørende spørgsmål om anvendelsen af traktatens artikel 81 og 82. Med tilladelse fra den pågældende domstol i deres medlemsstat kan de ligeledes afgive mundtlige indlæg. Såfremt den ensartede anvendelse af traktatens artikel 81 eller 82 kræver det, kan Kommissionen på eget initiativ afgive skriftlige indlæg for medlemsstaternes domstole. Med tilladelse fra den pågældende domstol kan den også afgive mundtlige indlæg.

Udelukkende med henblik på udarbejdelsen af deres indlæg kan medlemsstaternes konkurrencemyndigheder og Kommissionen anmode de relevante nationale domstole om at tilsende dem eller sørge for, at de får tilsendt alle nødvendige dokumenter til vurdering af sagen.

4. Denne artikel berører ikke mere vidtrækkende beføjelser til at afgive indlæg for domstolene, som en medlemsstats konkurrencemyndigheder har i henhold til denne medlemsstats lovgivning.

*Artikel 16***Ensartet anvendelse af Fællesskabets konkurrenceret**

1. Når de nationale domstole i henhold til traktatens artikel 81 eller 82 træffer afgørelse om aftaler, vedtagelser eller praksis, som allerede er genstand for en kommissionsbeslutning, kan de ikke træffe afgørelser, der er i strid med den beslutning, som Kommissionen har truffet. De skal ligeledes undgå at træffe afgørelser, som vil være i strid med en beslutning, som Kommissionen har til hensigt at træffe i en procedure, som den har indledt. Med henblik herpå kan de nationale domstole vurdere, om det er nødvendigt at udsætte sagen. Disse forpligtelser berører ikke rettighederne og forpligtelserne efter traktatens artikel 234.

▼B

2. Når medlemsstaternes konkurrencemyndigheder i henhold til traktatens artikel 81 eller 82 træffer afgørelse om aftaler, vedtagelser eller praksis, som allerede er genstand for en kommissionsbeslutning, kan de ikke træffe afgørelser, der er i strid med den beslutning, som Kommissionen har truffet.

KAPITEL V

UNDERSØGELSESBEFØJELSER*Artikel 17***Undersøgelse af erhvervssektorer eller af bestemte typer aftaler**

1. Hvis udviklingen i handelen mellem medlemsstater, manglende priselastisitet eller andre forhold giver grund til at antage, at konkurrencen kan være begrænset eller fordrejet inden for fællesmarkedet, kan Kommissionen foretage en undersøgelse af en bestemt erhvervssektor eller af bestemte typer aftaler i forskellige sektorer. I løbet af denne undersøgelse kan Kommissionen afkræve de pågældende virksomheder eller virksomhedssammenslutninger de oplysninger og foretage de kontrolundersøgelser, der er nødvendige for anvendelsen af traktatens artikel 81 og 82.

Kommissionen kan navnlig pålægge de pågældende virksomheder eller virksomhedssammenslutninger at meddele den alle former for aftaler, vedtagelser og samordnet praksis.

Kommissionen kan offentliggøre en rapport om resultaterne af sin undersøgelse af bestemte erhvervssektorer eller bestemte typer aftaler inden for flere forskellige sektorer og opfordre alle interesserede parter til at fremsætte bemærkninger hertil.

2. Artikel 14, 18, 19, 20, 22, 23 og 24 finder tilsvarende anvendelse.

*Artikel 18***Begæringer om oplysninger**

1. Med henblik på at udføre de opgaver, som den er betroet i henhold til denne forordning, kan Kommissionen i form af en anmodning eller ved beslutning pålægge virksomheder og virksomhedssammenslutninger at stille alle nødvendige oplysninger til rådighed.

2. Når Kommissionen fremsender en anmodning om oplysninger til en virksomhed eller en virksomhedssammenslutning, angiver den retsgrundlaget og formålet med anmodningen, præciserer hvilke oplysninger, der ønskes, og fastsætter fristen for udlevering af oplysningerne og de i artikel 23 omhandlede sanktioner for udlevering af urigtige eller forvanskede oplysninger.

3. Når Kommissionen ved beslutning pålægger virksomheder eller virksomhedssammenslutninger at udlevere oplysninger, angiver den retsgrundlaget og formålet med begæringen, præciserer, hvilke oplysninger der kræves, og fastsætter fristen for udlevering af oplysningerne. Den henviser desuden til de sanktioner, der er omhandlet i artikel 23, og henviser til eller pålægger de sanktioner, der er omhandlet i artikel 24. Beslutningen indeholder endvidere oplysning om, at den kan indbringes for Domstolen.

▼B

4. Virksomhedernes indehavere eller disses repræsentanter og, hvad angår juridiske personer, selskaber eller foreninger uden status som juridisk person, de personer, som ifølge lov eller vedtægter har beføjelse til at repræsentere dem, skal give de ønskede oplysninger på vegne af den pågældende virksomhed eller virksomhedssammenslutning. Behørigt befuldmægtigede advokater kan give de ønskede oplysninger på klienternes vegne. Klienterne bærer det fulde ansvar for, at oplysningerne er fuldstændige, rigtige og uforvanskede.

5. Kommissionen sender omgående en kopi af anmodningen eller beslutningen til konkurrencemyndigheden i den medlemsstat, på hvis område den pågældende virksomhed eller virksomhedssammenslutning har sit hjemsted, og til konkurrencemyndigheden i den medlemsstat, hvis område er berørt.

5. På begæring af Kommissionen forelægger medlemsstaternes regeringer og konkurrencemyndigheder Kommissionen alle oplysninger, der er nødvendige for at den kan løse sine opgaver i henhold til denne forordning.

*Artikel 19***Beføjelse til at indhente udtalelser**

1. Med henblik på at udføre de opgaver, som den er betroet i henhold til denne forordning, kan Kommissionen gennemføre interview med alle fysiske eller juridiske personer, der indvilliger heri med henblik på indsamling af oplysninger vedrørende genstanden for en undersøgelse.

2. Når et interview i henhold til stk. 1 gennemføres i en virksomheds lokaler, underretter Kommissionen konkurrencemyndigheden i den medlemsstat, på hvis område udtalelsen indhentes. Hvis den pågældende medlemsstats konkurrencemyndighed ønsker det, kan repræsentanter for denne myndighed bistå de repræsentanter og andre ledsagende personer, der er bemyndiget af Kommissionen til at indhente udtalelsen.

*Artikel 20***Kommissionens kontrolundersøgelserbeføjelser**

1. Med henblik på at udføre de opgaver, som den er betroet i henhold til denne forordning, er Kommissionen beføjet til at foretage alle nødvendige kontrolundersøgelser hos virksomheder og virksomhedssammenslutninger.

2. Repræsentanter for og andre ledsagende personer, der er bemyndiget af Kommissionen til at gennemføre en kontrolundersøgelse, har beføjelse til:

- a) at få adgang til alle virksomhedernes og virksomhedssammenslutningernes lokaler, grunde og transportmidler
- b) at kontrollere bøger og andre forretningspapirer, uanset informationsmedium
- c) at tage eller få kopi eller udskrift under enhver form af sådanne bøger eller forretningspapirer
- d) at forsegle alle forretningslokaler samt bøger eller forretningspapirer i det for kontrolundersøgelsen nødvendige tidsrum og omfang

▼B

e) at afkræve alle virksomhedens eller virksomhedssammenslutningens repræsentanter eller medarbejdere forklaringer om kendsgerninger og dokumenter vedrørende kontrolundersøgelsens genstand og formål og registrere deres svar.

3. Repræsentanter for og andre ledsagende personer, der er bemyndiget af Kommissionen til at gennemføre en kontrolundersøgelse, udoøver deres beføjelser efter fremlæggelse af en skriftlig fuldmagt, der indeholder oplysning om kontrolundersøgelsens genstand og formål og om de i artikel 23 fastsatte sanktioner, der finder anvendelse, hvis de forlangte bøger eller forretningspapirer ikke fremlægges i deres helhed, eller de svar, der afgives i henhold til nærværende artikels stk. 2, er urigtige eller forvanskede. Kommissionen underretter i god tid konkurrencemyndigheden i den medlemsstat, på hvis område kontrolundersøgelsen skal gennemføres.

4. Virksomheder og virksomhedssammenslutninger har pligt til at underkaste sig de kontrolundersøgelser, som Kommissionen har pålagt ved beslutning. Beslutningen angiver kontrolundersøgelsens genstand og formål, fastsætter tidspunktet for dens påbegyndelse og oplysninger om de i artikel 23 og 24 fastsatte sanktioner samt om adgangen til at indbringe beslutningen for Domstolen. Kommissionen træffer disse beslutninger efter høring af konkurrencemyndigheden i den medlemsstat, på hvis område kontrolundersøgelsen skal gennemføres.

5. Repræsentanter for og personer, der er bemyndiget eller udpeget af, konkurrencemyndigheden i den medlemsstat, på hvis område kontrolundersøgelsen skal gennemføres, skal på denne myndigheds eller Kommissionens anmodning aktivt bistå repræsentanter for og andre ledsagende personer, der er bemyndiget af Kommissionen. De har i denne forbindelse de beføjelser, der er omhandlet i stk. 2.

6. Når repræsentanter for og andre ledsagende personer, der er bemyndiget af Kommissionen, fastslår, at en virksomhed modsætter sig en undersøgelse, der er påbudt i henhold til denne artikel, yder den pågældende medlemsstat dem den bistand, der er nødvendig for, at de kan gennemføre deres kontrolundersøgelse, og anmoder eventuelt om politiets eller en tilsvarende retshåndhævende myndigheds bistand.

7. Når den i stk. 6 omhandlede bistand i overensstemmelse med national lovgivning kræver en domstolstilladelse, skal der anmodes derom. Der kan også anmodes om en sådan tilladelse på forhånd.

8. Når der anmodes om tilladelse som omhandlet i stk. 7, kontrollerer den nationale domstol ægtheden af Kommissionens beslutning og sikrer, at de påtænkte tvangsindgreb ikke er vilkårlige eller uforholdsmæssige i forhold til undersøgelsens formål. Ved prøvelsen af indgrebenes forholdsmæssighed kan den nationale domstol anmode Kommissionen direkte eller gennem den nationale konkurrencemyndighed om detaljerede forklaringer vedrørende de forhold, der begrundet Kommissionens mistanke om, at der foreligger en overtrædelse af traktatens artikel 81 og 82, samt for grovheden af den formodede overtrædelse og karakteren af den pågældende virksomheds deltagelse. Den nationale domstol kan dog hverken sætte spørgsmålstejn ved, om kontrolundersøgelsen er nødvendig, eller kræve at få forelagt oplysninger i Kommissionens sagsakter. Det er forbeholdt EF-Domstolen at kontrollere lovligheden af Kommissionens beslutning.

Artikel 21

Kontrolundersøgelse af andre lokaler

1. Såfremt der foreligger rimelig mistanke om, at bøger eller andre forretningspapirer, der vedrører genstanden for undersøgelsen, og som måtte være relevante som bevis for en alvorlig overtrædelse af traktatens artikel 81 eller 82, opbevares i andre lokaler, grunde eller transportmidler herunder private hjem tilhørende de pågældende virksomheders eller virksomhedssammenslutningers direktører, ledere og andre medarbejdere, kan Kommissionen ved beslutning pålægge, at der gennemføres en kontrolundersøgelse i sådanne lokaler, på sådanne grunde eller i sådanne transportmidler.

2. Beslutningen angiver kontrolundersøgelsens genstand og formål, fastsætter tidspunktet for dens påbegyndelse og oplysninger om adgangen til at indbringe beslutningen for Domstolen. Den skal navnlig angive de grunde, der har foranlediget Kommissionen til at konkludere, at der foreligger en mistanke af den i stk. 1 omhandlede karakter. Kommissionen træffer disse beslutninger efter høring af konkurrencemyndigheden i den medlemsstat, på hvis område kontrolundersøgelsen skal gennemføres.

3. En beslutning vedtaget i henhold til stk. 1 kan ikke gennemføres uden forudgående tilladelse fra en national domstol i den pågældende medlemsstat. Den nationale domstol kontrollerer ægtheden af Kommissionens beslutning og sikrer, at de påtænkte tvangsindgreb ikke er vilkårlige eller uforholdsmæssig, navnlig i forhold til den formodede overtrædelses grovhed og betydningen af det ønskede bevismateriale, den pågældende virksomheds deltagelse samt den rimelige sandsynlighed for, at forretningspapirer, der står i forbindelse med genstanden for undersøgelsen, opbevares i de lokaler, som den ønskede tilladelse til at foretage en kontrolundersøgelse vedrører. Den nationale domstol kan anmode Kommissionen direkte eller gennem den nationale konkurrencemyndighed om detaljerede forklaringer vedrørende de forhold, den behøver kendskab til for at kunne foretage en prøvelse af forholdsmæssigheden af de påtænkte tvangsindgreb.

Den nationale domstol kan dog hverken sætte spørgsmålstegn ved, om kontrolundersøgelsen er nødvendig, eller kræve at få forelagt oplysninger i Kommissionens sagsakter. Det er forbeholdt EF-Domstolen at kontrollere lovligheden af Kommissionens beslutning.

4. Repræsentanter for og andre ledsagende personer, der er bemyndiget af Kommissionen til at gennemføre en kontrolundersøgelse i henhold til stk. 1 i denne artikel, har de beføjelser, der er fastlagt i artikel 20, stk. 2, litra a), b) og c). Artikel 20, stk. 5 og 6, finder tilsvarende anvendelse.

Artikel 22

De nationale konkurrencemyndigheders undersøgelser

1. En medlemsstats konkurrencemyndighed kan på vegne af konkurrencemyndigheden i en anden medlemsstat og i dennes navn foretage enhver form for kontrolundersøgelse eller anden indsamling af oplysninger på sit område i henhold til national ret for at fastslå, om der foreligger en overtrædelse af traktatens artikel 81 eller 82. Al udveksling og anvendelse af de indhentede oplysninger finder sted i henhold til artikel 12.

▼B

2. På Kommissionens begæring foretager medlemsstaternes konkurrencemyndigheder de kontrolundersøgelser, som Kommissionen finder nødvendige i henhold til artikel 20, stk. 1, eller som den har påbudt ved en beslutning i henhold til artikel 20, stk. 4. De repræsentanter for medlemsstaternes konkurrencemyndigheder, som har fået til opgave at gennemføre kontrolundersøgelserne, og personer, der er bemyndiget eller udpeget af disse myndigheder, udøver deres beføjelser i overensstemmelse med deres nationale lovgivning.

Repræsentanter for og andre ledsagende personer, der er bemyndiget af Kommissionen, kan på Kommissionens anmodning eller efter anmodning fra konkurrencemyndigheden i den medlemsstat, på hvis område kontrolundersøgelsen skal gennemføres, bistå den pågældende konkurrencemyndighedsrepræsentanter.

KAPITEL VI

SANKTIONER*Artikel 23***Bøder**

1. Kommissionen kan ved beslutning pålægge virksomheder og virksomhedssammenslutninger bøder på op til 1 % af den samlede omsætning i det foregående regnskabsår, hvis de forsætligt eller uagtsomt:

- a) giver urigtige eller forvanskede oplysninger som svar på en anmodning i henhold til artikel 17 eller artikel 18, stk. 2
- b) som svar på et pålæg fremsat i form af en beslutning vedtaget i henhold til artikel 17 eller artikel 18, stk. 3, giver urigtige, ufuldstændige eller forvanskede oplysninger, eller undlader at give oplysninger inden for den fastsatte tidsfrist
- c) under kontrolundersøgelser i henhold til artikel 20 ikke fremlægger de forlangte bøger eller øvrige forretningspapirer i deres helhed eller nægter at underkaste sig en kontrolundersøgelse, der er pålagt ved beslutning i henhold til artikel 20, stk. 4
- d) som svar på et spørgsmål, der er stillet i henhold til artikel 20, stk. 2, litra e)
 - afgiver et urigtigt eller forvansket svar
 - undlader inden for den tidsfrist, der er fastsat af Kommissionen, at rette et urigtigt, ufuldstændigt eller forvansket svar, der er givet af et medlem af personalet
 - undlader eller afslår at give et fyldestgørende svar vedrørende faktiske omstændigheder vedrørende genstanden for og formålet med en kontrolundersøgelse, der er beordret ved en beslutning, vedtaget i henhold til artikel 20, stk. 4
- e) har brudt de segl, som repræsentanter for eller andre ledsagende personer, der er bemyndiget af Kommissionen, har anbragt i henhold til artikel 20, stk. 2, litra d).

▼B

2. Kommissionen kan ved beslutning pålægge virksomheder og virksomhedssammenslutninger bøder, hvis de forsætligt eller uagtsomt:

- a) overtræder traktatens artikel 81 eller 82, eller
- b) handler i strid med en beslutning om foreløbige forholdsregler i henhold til artikel 8, eller
- c) undlader at efterkomme et tilsagn, der er gjort bindende ved beslutning i henhold til artikel 9.

Bøden kan for hver af de virksomheder, som har deltaget i overtrædelsen, ikke overstige 10 % af den samlede omsætning i det foregående regnskabsår.

Hvis en overtrædelse begået af en virksomhedssammenslutning vedrører medlemsvirksomhedernes aktiviteter, kan bøden ikke overstige 10 % af summen af den samlede omsætning for de medlemmer, der er aktive på det marked, der er berørt af den af virksomhedssammenslutningen begåede overtrædelse.

3. Ved fastlæggelse af bødens størrelse skal der tages hensyn til både overtrædelsens grovhed og varighed.

4. Hvis en virksomhedssammenslutning får pålagt en bøde under hensyntagen til medlemsvirksomhedernes omsætning, og sammenslutningen ikke er solvent, skal den indkalde bidrag fra medlemsvirksomhederne til dækning af bødebeløbet.

Hvis sådanne bidrag ikke indbetales til sammenslutningen inden for en af Kommissionen fastsat tidsfrist, kan Kommissionen opkræve bødebeløbet direkte hos enhver af de virksomheder, hvis repræsentanter var medlem af de implicerede besluttende organer i sammenslutningen.

Efter at Kommissionen har krævet betaling i henhold til andet afsnit, kan den, hvis det er nødvendigt for at sikre betaling af det fulde bødebeløb, kræve, at det udestående beløb betales af ethvert medlem af sammenslutningen, der var aktivt på det marked, hvor overtrædelsen fandt sted.

Kommissionen må imidlertid ikke kræve betaling i henhold til andet eller tredje afsnit af virksomheder, der kan godtgøre, at de ikke har iværksat sammenslutningens ulovlige vedtagelse, og enten ikke kendte til dennes eksistens eller aktivt tog afstand fra den, inden Kommissionen indledte en undersøgelse af sagen.

Den enkelte medlemsvirksomheds økonomiske ansvar i forbindelse med betaling af bødebeløbet kan ikke overstige 10 % af dens samlede omsætning i det foregående regnskabsår.

5. Beslutninger i henhold til stk. 1 og 2 har ikke strafferetlig karakter.

▼B*Artikel 24***Tvangsbøder**

1. Kommissionen kan ved beslutning pålægge virksomheder og virksomhedssammenslutninger daglige tvangsbøder på op til 5 % af den gennemsnitlige daglige omsætning i det foregående regnskabsår fra det i beslutningen fastsatte tidspunkt for at tvinge dem til:
 - a) at bringe en overtrædelse af traktatens artikel 81 eller 82 til ophør i overensstemmelse med en beslutning i henhold til denne forordnings artikel 7
 - b) at efterkomme en beslutning om foreløbige forholdsregler i henhold til artikel 8
 - c) at efterkomme et tilsagn, der er gjort bindende ved beslutning i henhold til artikel 9
 - d) at give fuldstændige og rigtige oplysninger, som Kommissionen har krævet ved beslutning i henhold til artikel 17 eller artikel 18, stk. 3
 - e) at underkaste sig en kontrolundersøgelse, som Kommissionen har pålagt ved beslutning i henhold til artikel 20, stk. 4.
2. Når virksomhederne eller virksomhedssammenslutningerne har efterkommet den forpligtelse, til hvis opfyldelse tvangsbøden er pålagt, kan Kommissionen fastsætte den endelige tvangsbøde til et mindre beløb end det, den oprindelige beslutning indebærer. Artikel 23, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.

KAPITEL VII

FORÆLDELSE*Artikel 25***Forældelsesfrister for pålæggelse af sanktioner**

1. Kommissionens beføjelse i henhold til artikel 23 og 24 forældes:
 - a) efter tre år ved overtrædelse af bestemmelser om indhentning af oplysninger eller gennemførelse af kontrolundersøgelser
 - b) efter fem år ved andre overtrædelser.
2. Forældelsesfristen regnes fra den dag, hvor overtrædelsen er begået. Ved vedvarende eller gentagne overtrædelser regnes fristen dog først fra den dag, hvor overtrædelsen er ophørt.
3. Hver gang Kommissionen eller en medlemsstats konkurrencemyndighed tager skridt til at undersøge eller forfølge overtrædelsen, afbrydes forældelsesfristen for pålæggelse af bøder eller tvangsbøder. Forældelsesfristen afbrydes med virkning fra den dag, hvor det pågældende skridt meddeles mindst én af de virksomheder eller virksomhedssammenslutninger, der har medvirket ved overtrædelsen. Forældelsesfristen afbrydes bl.a. af følgende skridt:
 - a) Kommissionens eller en national konkurrencemyndigheds skriftlige begæringer om oplysninger

▼B

- b) skriftlige fuldmagter til at foretage kontrolundersøgelser, som Kommissionen eller en national konkurrencemyndighed har udstedt til sine repræsentanter
 - c) Kommissionens eller en national konkurrencemyndigheds indledning af en procedure
 - d) Kommissionens eller en national konkurrencemyndigheds meddelelse af klagepunkter.
4. Afbrydelsen af forældelsesfristen har virkning over for alle virksomheder og virksomhedssammenslutninger, der har medvirket ved overtrædelsen.
5. Forældelsesfristen løber på ny efter hver afbrydelse. Forældelsesfristen udløber dog senest den dag, hvor der er forløbet en periode svarende til den dobbelte forældelsesfrist, uden at Kommissionen har pålagt en bøde eller tvangsbøde; denne periode forlænges med den tid, hvor forældelsen har været stillet i bero i henhold til stk. 6.
6. Forældelsen for pålæggelse af bøder eller tvangsbøder stilles i bero, så længe en sag om Kommissionens beslutning verserer for Domstolen.

*Artikel 26***Forældelsesfrister for tvangsfuldbyrdelse**

1. Kommissionens beføjelse til at tvangsfuldbyrde beslutninger, der er vedtaget i henhold til artikel 23 og 24, forældes efter fem år.
2. Forældelsesfristen regnes fra den dag, hvor beslutningen er endelig.
3. Forældelsesfristen for tvangsfuldbyrdelse afbrydes:
 - a) ved meddelelse af en beslutning om ændring af bødens eller tvangsbødens oprindelige beløb eller om afvisning af en anmodning om en sådan ændring
 - b) ved ethvert skridt, der tages af Kommissionen eller af en medlemsstat på Kommissionens anmodning med henblik på tvangsinddrivelse af bøden eller tvangsbøden.
4. Forældelsesfristen løber på ny efter hver afbrydelse.
5. Forældelsen for tvangsfuldbyrdelse stilles i bero:
 - a) så længe der indrømmes en betalingsordning
 - b) så længe tvangsfuldbyrdelsen er stillet i bero i henhold til Domstolens afgørelse.

KAPITEL VIII

HØRINGER OG TAVSHEDSPLIGT*Artikel 27***Høring af parterne, klagerne og andre interesserede**

1. Før Kommissionen træffer beslutning i henhold til artikel 7, 8, 23 og artikel 24, stk. 2, giver den de virksomheder eller virksomhedssammenslutninger, der er omfattet af den procedure, som Kommissionen har iværksat, lejlighed til at udtale sig om Kommissionens klagepunkter. Kommissionen lægger kun de klagepunkter til grund for sine beslutninger, som de deltagende parter har haft lejlighed til at udtale sig om. Klagerne inddrages i vid udstrækning i proceduren.

2. De deltagende parters ret til forsvar skal sikres fuldt ud i procedureforløbet. De har ret til indsigt i Kommissionens sagsakter med forbehold af virksomhedernes berettigede interesse i, at deres forretningshemmeligheder ikke afsløres. Aktindsigten omfatter ikke Kommissionens og de nationale konkurrencemyndigheders fortrolige oplysninger og interne dokumenter. Aktindsigten omfatter således ikke korrespondance mellem Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder eller mellem medlemsstaternes konkurrencemyndigheder indbyrdes, herunder dokumenter, som er udarbejdet i henhold til artikel 11 og 14. Dette stykke er ikke til hinder for, at Kommissionen videregiver eller anvender oplysninger, som er nødvendige for at bevise en overtrædelse.

3. Hvis Kommissionen finder det nødvendigt, kan den også indhente udtalelser fra andre fysiske eller juridiske personer. Når fysiske eller juridiske personer, der godtgør, at de har tilstrækkelig interesse i sagen, anmoder om at måtte udtale sig, skal deres anmodning efterkommes. Medlemsstaternes konkurrencemyndigheder kan ligeledes anmode Kommissionen om at indhente udtalelser fra andre fysiske eller juridiske personer.

4. Når Kommissionen agter at vedtage en beslutning i henhold til artikel 9 eller 10, offentliggør den et kort resumé af sagen og hovedindholdet af de afgivne tilsagn eller den foreslåede fremgangsmåde. Tredjemand kan fremsætte bemærkninger hertil inden for en tidsfrist, som Kommissionen ved offentliggørelsen fastsætter til mindst en måned. I den forbindelse skal der tages hensyn til virksomhedernes berettigede interesse i, at deres forretningshemmeligheder ikke afsløres.

*Artikel 28***Tavshedspligt**

1. Med forbehold af artikel 12 og 15 må de oplysninger, der indhentes i henhold til artikel 17-22, kun bruges til det formål, hvortil de er indhentet.

▼B

2. Med forbehold af den i artikel 11, 12, 14, 15 og 27 omhandlede udveksling og anvendelse af oplysninger er Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder, deres embedsmænd, øvrige ansatte og andre personer, der arbejder under tilsyn fra disse myndigheder, samt embedsmænd og ansatte i andre af medlemsstaternes myndigheder forpligtede til ikke at videregive de oplysninger, de har indhentet eller udvekslet i henhold til denne forordning, og som ifølge deres natur er undergivet tavshedspligt. Denne forpligtelse påhviler ligeledes alle repræsentanter og eksperter for medlemsstaterne, der deltager i møderne i det rådgivende udvalg i henhold til artikel 14.

KAPITEL IX

FRITAGELSESFORORDNINGER*Artikel 29***Inddragelse i konkrete tilfælde**

1. Hvis Kommissionen, bemyndiget i henhold til en rådsforordning som f.eks. forordning nr. 19/65/EØF, (EØF) nr. 2821/71, (EØF) nr. 3976/87, (EØF) nr. 1534/91, (EØF) nr. 479/92 til ved forordning at anvende traktatens artikel 81, stk. 3, har erklæret, at traktatens artikel 81, stk. 1, ikke finder anvendelse på visse kategorier af aftaler, vedtagelser inden for virksomhedssammenslutninger eller samordnet praksis, kan den på eget initiativ eller på grundlag af en klage inddrage gruppefritagelsen, når den i et konkret tilfælde fastslår, at aftaler, vedtagelser eller samordnet praksis, som fritagelsesforordningen finder anvendelse på, har visse virkninger, som er uforenelige med traktatens artikel 81, stk. 3.

2. Når aftaler, vedtagelser inden for virksomhedssammenslutninger eller samordnet praksis, som en kommissionsforordning omhandlet i stk. 1 finder anvendelse på, i et konkret tilfælde har virkninger, som er uforenelige med traktatens artikel 81, stk. 3, på en medlemsstats område, eller på en del af dette område, der frembyder alle et særskilt geografisk markeds karakteristika, kan konkurrencemyndigheden i denne medlemsstat inddrage den pågældende gruppefritagelse for dette område.

KAPITEL X

GENERELLE BESTEMMELSER*Artikel 30***Offentliggørelse af beslutninger**

1. Kommissionen offentliggør de beslutninger, den træffer i henhold til artikel 7-10, 23 og 24.

2. Ved offentliggørelsen angives parternes navne og beslutningens hovedindhold, herunder de pålagte sanktioner. Der skal ved offentliggørelsen tages hensyn til virksomhedernes berettigede interesse i, at deres forretningshemmeligheder ikke afsløres.

▼B*Artikel 31***Prøvelse ved Domstolen**

Domstolen har fuld prøvelsesret med hensyn til klager over beslutninger, hvorved Kommissionen fastsætter en bøde eller en tvangsbøde. Den kan ophæve, nedsætte eller forhøje den pågældende bøde eller tvangsbøde.

▼M2**▼B***Artikel 33***Gennemførelsesbestemmelser**

1. Kommissionen bemyndiges til at vedtage alle relevante bestemmelser med henblik på anvendelsen af nærværende forordning. Disse bestemmelser kan blandt andet vedrøre:

- a) form og indhold og andre enkeltheder i de klager, der indgives i henhold til artikel 7, samt proceduren for afvisning af klager
- b) de nærmere betingelser for udveksling af oplysninger og konsultationer efter artikel 11
- c) de nærmere betingelser for høringer i henhold til artikel 27.

2. Inden Kommissionen vedtager foranstaltninger i medfør af stk. 1, offentliggør den et udkast til disse og opfordrer alle interesserede parter til at fremsende deres bemærkninger inden udløbet af den af Kommissionen fastsatte frist, som skal være på mindst en måned. Inden Kommissionen offentliggør og vedtager et udkast til foranstaltning, hører den Det Rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål.

KAPITEL XI

OVERGANGS- OG ÆNDRINGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER*Artikel 34***Overgangsbestemmelser**

1. De anmodninger, der forelægges Kommissionen i henhold til artikel 2 i forordning nr. 17, og de anmeldelser, der indgives i henhold til artikel 4 og 5 i nævnte forordning, samt tilsvarende anmodninger og anmeldelser i henhold til forordning (EØF) nr. 1017/68, (EØF) nr. 4056/86 og (EØF) nr. 3975/87 bortfalder fra den dato, hvor nærværende forordning finder anvendelse.

2. De proceduremæssige skridt, der er gennemført i henhold til forordning nr. 17 og forordning (EØF) nr. 1017/68, (EØF) nr. 4056/86 og (EØF) nr. 3975/87, bevarer deres virkninger i forbindelse med anvendelsen af nærværende forordning.

▼B*Artikel 35***Udpegning af nationale konkurrencemyndigheder**

1. Medlemsstaterne udpeger den (de) konkurrencemyndighed(er), der skal have kompetence til at anvende traktatens artikel 81 og 82 på en sådan måde, at bestemmelserne i denne forordning efterkommes effektivt. De nødvendige foranstaltninger for at give de nævnte myndigheder beføjelse til at anvende nævnte artikler skal træffes inden den 1. maj 2004. De udpegede myndigheder kan omfatte domstole.

2. Når håndhævelsen af EF-konkurrenceretten betros nationale administrative og retlige myndigheder, kan medlemsstaterne tillægge de forskellige administrative eller retlige nationale myndigheder forskellige beføjelser eller opgaver.

3. Virkningerne af artikel 11, stk. 6, finder anvendelse på de myndigheder, som medlemsstaterne har udpeget, herunder domstole, der varetager opgaver i forbindelse med forberedelsen og vedtagelsen af de beslutningstyper, der er omhandlet i artikel 5. Virkningerne af artikel 11, stk. 6, omfatter ikke domstole, i det omfang de fungerer som appelretter for så vidt angår de i artikel 5 omhandlede beslutningstyper.

4. I medlemsstater, hvor en myndighed med henblik på vedtagelse af visse beslutningstyper i artikel 5, indleder sag ved en retlig myndighed, som er adskilt og forskellig fra den retsforfølgende myndighed, har bestemmelserne i artikel 11, stk. 6, uanset det i stk. 3 fastsatte og forudsat, at betingelserne i dette stykke overholdes, kun virkning for den retsforfølgende myndighed, som er forpligtet til at frafalde sit krav ved den retlige myndighed, når Kommissionen indleder en procedure, og dette frafald skal medføre, at den nationale procedure effektivt bringes til ophør.

▼M3**▼B***Artikel 37***Ændring af forordning (EØF) nr. 2988/74**

I forordning (EØF) nr. 2988/74 indsættes følgende artikel:

»Artikel 7a

Udelukkelse fra anvendelsesområdet

Denne forordning finder ikke anvendelse på foranstaltninger, der træffes i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 (*)

(*) EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1.«

*Artikel 38***Ændring af forordning (EØF) nr. 4056/86**

I forordning (EØF) nr. 4056/86 foretages følgende ændringer:

1) Artikel 7 ændres således:

▼B

a) Stk. 1 affattes således:

»1. Tilsidesættelse af en forpligtelse

Dersom de pågældende parter tilsidesætter en forpligtelse, der i henhold til artikel 5 er knyttet til den i artikel 3 hjemlede fritagelse, kan Kommissionen med henblik på at bringe disse overtrædelser til ophør og på de betingelser, der er fastsat i Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 (*), vedtage en beslutning, der enten forbyder dem eller pålægger dem at foretage bestemte handlinger eller inddrager gruppefritagelsen for deres vedkommende.

(*) EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1.«

b) Stk. 2 ændres således:

i) I litra a) ændres »på de betingelser, der er fastsat i afsnit II« til »på de betingelser, der er fastsat i forordning (EF) nr. 1/2003«.

ii) Litra c), nr. i), andet afsnit, andet punktum, affattes således:

»Den kan samtidig afgøre, om den skal acceptere de tilsagn, som de pågældende virksomheder har afgivet, blandt andet med henblik på at skaffe rederier uden for konferencerne adgang til markedet, på betingelserne i artikel 9 i forordning (EF) nr. 1/2003.«

2) Artikel 8 ændres således:

a) Stk. 1 ophæves.

b) I stk. 2 ændres »i henhold til artikel 10« til »i henhold til forordning (EF) nr. 1/2003«.

c) Stk. 3 ophæves.

3) Artikel 9 ændres således:

a) I stk. 1 ændres »det i artikel 15 omhandlede rådgivende udvalg« til »det rådgivende udvalg, der er omhandlet i artikel 14 i forordning (EF) nr. 1/2003«.

b) I stk. 2 ændres »det rådgivende udvalg, jf. artikel 15« til »det rådgivende udvalg, der er omhandlet i artikel 14 i forordning (EF) nr. 1/2003«.

4) Artikel 10-25 ophæves med undtagelse af artikel 13, stk. 3, som fortsat finder anvendelse på beslutninger, der er vedtaget i henhold til traktatens artikel 81, stk. 3, før anvendelsesdatoen for denne forordning, indtil udløbet af gyldighedsperioden for disse beslutninger.

▼B

- 5) I artikel 26 udgår »om form, indhold og andre enkeltheder i klager i henhold til artikel 10, ansøgninger i henhold til artikel 12 samt om høringer i henhold til artikel 23, stk. 1 og 2«.

*Artikel 39***Ændring af forordning (EØF) nr. 3975/87**

Artikel 3-19 i forordning (EØF) nr. 3975/87 ophæves med undtagelse af artikel 6, stk. 3, som fortsat finder anvendelse på beslutninger, der er vedtaget i henhold til traktatens artikel 81, stk. 3, før anvendelsesdatoen for denne forordning, indtil udløbet af gyldighedsperioden for disse beslutninger.

*Artikel 40***Ændring af forordning nr. 19/65/EØF, (EØF) nr. 2821/71 og (EØF) nr. 1534/91**

Artikel 7 i forordning nr. 19/65/EØF, artikel 7 i forordning (EØF) nr. 2821/71 og artikel 7 i forordning (EØF) nr. 1534/91 ophæves.

▼M5

▼M4

▼B*Artikel 43***Ophævelse af forordning nr. 17 og nr. 141**

1. Forordning nr. 17 ophæves med undtagelse af artikel 8, stk. 3, som fortsat finder anvendelse på beslutninger, der er vedtaget i henhold til traktatens artikel 81, stk. 3, før anvendelsesdatoen for denne forordning, indtil udløbet af gyldighedsperioden for disse beslutninger.
2. Forordning nr. 141 ophæves.
3. Henvisninger til de ophævede forordninger læses som henvisninger til nærværende forordning.

*Artikel 44***Rapport om anvendelsen af denne forordning**

Fem år efter datoen for anvendelsen af denne forordning aflægger Kommissionen rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om denne forordnings virkemåde, navnlig for så vidt angår anvendelsen af artikel 11, stk. 6, og artikel 17.

Kommissionen vurderer på grundlag af denne rapport, om det er hensigtsmæssigt at foreslå Rådet en revision af forordningen.

▼B

Artikel 45

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Den anvendes fra den 1. maj 2004.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.